

cihlách a hlazeném dřevě sídlo presidentů. Pro příštích pár let není kronika Hradu ještě dopsána.

/1928/

SVĚTLA NAD PRAHOU

Když se člověk blíží v noci k Praze, řekněme od Nymburka, vidí už od Čelákovic na západním obzoru takové bledé, matné záření. „To že by už byla Praha?“ podiví se a nechce tomu ani věřit; vždyť loni ani předloni nebylo světla Prahy z takové dálky ještě vidět, kdepak! A za chvíli vidí, že to vlastně není záření, nýbrž blýskání; na černém obzoru vyhrkne bledá zářička, a už je po ní; a teď zas; a znovu; každé tři vteřinky tam vyskočí kupička záře a zhasíná, nežli řekneš švec.

„Vždyť to je jako maják,“ říká si člověk a vzpomíná si na majáky, které kdy viděl zářit a mrkat v černých nocích nad černými vodami moře. Bylo by to s námi lepší, myslí si, kdybychom měli aspoň kousek moře; moře, člověče, to je sám širý svět, cesta do světa, dokořán brána do všech zemí světa; kdežto my, my jsme zavřeni ve svých hranicích jako malý živnostník ve své dílně —

Ale u všech všudy, řekne si potom, vždyť to musí být nějaký maják! Hle, teď už je vidět snopek paprsků, který se točí kolem dokola, pořád kolem dokola jako světla majáku; zazáří a mizí, hmatá do bezedné tmy kolem dokola jako maják na výspě noci. Aha, vzpomene si člověk najednou, vždyť je to maják! Jednoduše je to jenom ten letecký majáček na letišti ve Kbelích; ale člověk by řekl, že je to světlo přístavu.

Teď už to není kupička záře, nýbrž velké světelné rameno, které násilně prošťuchuje tmu kolem dokola. Vlastně je to krásné. Na obzoru se blýská daleko bouří; klikaté a rozvětvené blesky se vybíjejí mezi nebem a zemí, ale tadyhle každé tři sekundy šlehne veliký a bílý blesk majáku, užitečný blesk ve tmách, urobený člověkem. A teď už se přes celé černé nebe šine ten světelný pás tryskající z jednoho místa na obzoru a krájí tu

bezhraničnou tmou; kdesi blíže — kde to asi je? — řeřaví dvě rudá světla: jedno svítí klidně a druhé mrká v pravidelném rytmu; vypadá to jako boje, jako signály při vjezdu do přístavu. A ještě výše — kde to asi je? — zase bílé světélko; ne, to jsou dvě světélka, bílé a zelené; a tamhle jsou také dvě světélka, bílé a červené. To bílé a zelené světélko se najednou blíží a stoupá — pro pána, vždyť je to letadlo! A to bílé a červené světlo je druhé letadlo, a oba ty páry světél krouží kolem sebe, rozletí se a zase se hledají; je to jako milostná hra dvou letadel v říji — aviony, který z vás je samička?

A náhle docela blízko zarachotí třetí letadlo a je zachyceno obrovským světelným ramenem majáku; na okamžik zazáří na černém nebi strašnou kovovou fosforescencí, zaplane leskem obrovské libely a zase je pohlceno tmou; je slyšet jeho tvrdé burácení. Bylo to náhlé a úžasné jako zjevení; vlastně bylo to skutečně zjevení; v tom krátkém a oslnivém záblesku se zjevila vzrušující krása nového věku, a s ní kus budoucnosti.

Majáčku letiště kbelského, díky za to; máme už skutečný přístav i s majákem, který označuje ve tmách naše pobřeží; prostor, který nás obklopuje, se rozšířil máváním tvých ramen. Nemáme moře; ale ty, majáčku kbelský, jsi znamením hučících dálek, jež nás oblévají.

/1931/

VRCH SVATÉHO KŘÍŽE

Spíše se na něj doptáte pod profánním jménem Židovských pecí; ale nejsou tam ani pece ani kříž, ba ani židé; je tam jen nevalná tráva, vykotlané a rozežrané svahy a hlavně žižkovský lid. Je to nahý, sedraný a příkrý hřbítek, tak trochu lomy, trochu dětské hřiště a v pozdních hodinách ledacos jiného; na jedné straně uzavírají obzor Olšanské hřbitovy, jež se svými topoly a cypřiši a kupolemi hrobek a věžičkami vypadají hodně jižně a poeticky; pod nimi zapomenutý Olšanský rybníček, zátoka slizu s vodou zelenou jako horské pleso a hustou jako smetana. Dokola dole Žižkov, černý, očadlý a loupající se, daleko na obzoru Hradčany, odtud opravdu